

63h. 957
1972 JUN 13

Magyar Nemzet

26h

Kedd, 1972. június 13.

r u m a

Az egész város ügye a Népköztársaság úti fák sorsa

Megdöbbenéssel olvastam a *Vitaforum* cikkei között, az ez év június 7-i számban *Kiácz György*, a Fővárosi Kertészeti Vállalat főmérnöke autentikusnak tekinthető megnyilatkozását. Az általános növényzeti helyzetképet sajnos ekként ismerem, s ezért is csak helyeselhetem *Heim Ernő* szinte drámai, de reális és avatott megszólalását erről. A létszámproblémák csaknem minden szolgáltatásnál hasonlóképpen jelentkeznek, s talán remélhető, hogy ezen a minden téren egyre inkább éleződő közéleti problémán előbb-utóbb átfogó módon segítenek. Hozzászólnom azonban — ha már e megnyilatkozás a nyílt várospolitikai jegyében és bizonyára helyesen ilyen nyilvánosságot kapott — itt, a nyilvánosság előtt kell a *Népköztársaság útja* fáival kapcsolatosan. Véleményemnek természetesen, mihelyt lehet, hangot adok illetékes testületekben is, azok tagjaként. A Népköztársaság útja fasorairól közöltek ugyanis számomra is újak, s azok alapján a problémát sürgősnek, ugyanakkor az egész város ügyének kell tekinteni.

Még az *Üllői úti fák* eltűnését is sajnálhattuk, s még azok is megérdemelték egy szép költeményt *Kosztolányi Dezsőtől*. De mit szólunk a Népköztársaság útja esetében, mely — éppen fasorostul — fővárosunk egyik felsőfokú értéke, és városépítészeti jelentősége európai viszonylatban is kiemelkedő; csak egy-két hírneves úttal, a legnagyobb fővárosok avenue-ivel vehető egybe. Fővárosunk belsejének másik felsőfokú értéke, a *Duna-parti szállodasor és vele lényegében a Dunakorzó* háborús pusztulás áldozata lett, s máig nem tudtuk teljes értékűen e sorscsapászerű kárt helyrehozni. Nézhetjük hát tétlenül, mi történik most, békés fejlődés közepette a másik nagy értékkel, vegyük tudomásul a kevéssé vizsgált szakmai bejelentést, mely mintha már előkészíteni kívánná a közvéleményt a legrosszabbra is? Úgy hiszem, ez ebben az esetben nem lehetséges.

Minden bizalom, és a legteljesebb jószándék feltételezése mellett is a Kertészeti Vállalat iránt, ilyen érték esetében, úgy vélem, jogosult, sőt követelően szükséges más szakvéleményeket, ha kell, külföldieket is beszerezni, mi-

ként orvosok is konziliumot tartanak súlyos betegek esetében, s ezen senki nem ütközik meg. Nemegyszer maga a kezelőorvos kéri, mert nem vállalhatja egyedül a felelősséget. Itt sem vállalhatja ilyen ügyben a felelősséget a Kertészeti Vállalat, hanem csak a főváros egész vezetősége, sőt, mondhatni lakossága, ha nem tett meg mindent a baj elhárítására. Nem tudhatjuk továbbá ezek után, *mi lesz a többi főútvonal, a körutak hasonló ártalmaknak kitett fasoraival?* Voltaképpen Budapest kialakult, s ma már értékeknek elismert belső városképeivel?

Erre a véleményre nemcsak a konkrét eset készlet, hanem több évtizedes városrendezői tapasztalat, amikor nemegyszer bizonyultak téveseknek vagy hiányosaknak szakvélemények, amelyekre pedig városrendezési döntések, fejlesztési koncepciók alapozódtak. Nemegyszer történt az is, hogy nagy értékeket, műemlékeket — így a margitszigeti fürdőt is — nagyfokú elhanyagoltságuk miatt kellett végül is lebontani, bár ez utóbbi esetben még ez is vitatható. *E város értékeiért mind felelősek vagyunk, s itt erről van most szó!*

Végezetül még annyit: a probléma tüzetesebb és felsőbb szintű megvizsgálása során okvetlenül figyelembe kellene venni más nagyvárosok tapasztalatait. Mi a helyzet a bécsi Ring, a párizsi Avenue-k fasoraival? Miért nem tudunk ott ilyen mértékű veszélyekről, holott ugyanazok az ártalmak ott még nagyobbak és régebbiek. Összel itt tanácskoznak az európai fővárosok vezetői; talán ilyen téma — általában a pusztuló növényzet ügye — a tanácskozáson is napirendre kerülhet.

Minden nagyrabecsülésem mellett a főváros igen nehéz helyzetekben helytálló szakvállalatai iránt — mint amilyen a sok szép eredményt elért Kertészeti Vállalat is — a Népköztársaság útja fasorai problémáját nemcsak az általános várospolitikai ügyének vélem tekinteni, mint a növényzet, a zöldterületek problémáit általában, hanem kiemelten a főváros vezetői sürgős és konkrét ügyének is, amiben, míg nem késő, tenni kell.

Balatonrendes, 1972. június.

Dr. Granasztói Pál

Ybl-díjas, c. egyetemi tanár